

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīmahālakṣmyai namaḥ

śrīmadvēṅkaṭādhvariviracitē śrīlakṣmīsahasrē
॥ *saundaryastabakaḥ aṣṭamaḥ* ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīmahālakṣmyai namaḥ

॥ saundaryastabakaḥ aṣṭamaḥ ॥

vandē saundaryaparyāptibhūmiḥ kāmapi dēvatām |
abjaṃ sahōdaraṃ yasyāḥ śaṃsantyabjaśaraṃ sutam || 8.1 ||

advaitamakṣibhiriha śravasāṃ yadi syāt
dvaitaṃ pṛthagyadi punā rasanāsu ca syāt |
īśīya varṇayitumarṇavarājakanyē
tattādrśaṃ kila tavāvayavābhirūpyam || 8.2 ||

maulau tvayā'pi vidhṛtō madhupaugha maitrīṃ
citraṃ karōti kamalē cikuraprapañcaḥ |
mānē kṛtē'pi bhajatē malinaikasakhyaṃ
prāyēṇa dēvi kuṭilaprakṛtiḥ svabhāvaḥ || 8.3 ||

na tvaṃ dadhāsi navacampakamālyamamba
kartuṃ nisargasurabhau kabarē sugandham |
kiṃ tarhi kuntalaparīmaḥsāralābha -
lōbhabhramad bhramaralōkanivāraṇāya || 8.4 ||

rucaṃ racayituṃ kacē rucirapuṣpavargaiḥ samaṃ
sadā vahasī bhūṣaṇaṃ saha sudhāṃśunā pūṣaṇam |
ubhāvabhavatāmatō janani puṣpavantāvimaṃ
tayōrghaṭanayōttamaśriyamupaiṣi tatrārthikīm || 8.5 ||

sumanōvaravāsavāsanā -

dhyuṣitāḥ kṛṣṇaghanāptiśālinah |
varadē vijayanti kuntalā
bhavadīyāḥ sakalāpabhrjjayāḥ || 8.6 ||

jalabhṛdrucibhāji sindhukanyē
śikhiṣu dvēṣamupēyuṣi prakāmam |
tamasākalitē tavōpapannah
kuṭilē kuntalamaṇḍalē'hibandhah || 8.7 ||

alakākṛtiragryapuṣpakāntā
prabalaśrīdatayā tava prasiddhā |
varanīlarucōjjvalā murārēḥ
vanitē bhāti mukundalālitaśrīḥ || 8.8 ||

bhuvanōttarasindhuhūṣitō
ghanaśaivālakavat kacō dhruvam |
surucā mahitō himālayō -
ditayōdbhāsitamīnalāñchanah || 8.9 ||

hanta lakṣmi tava kuntalavrajam
cāmaram vadati pāmarō'pi kaḥ |
prāktanastu hariṇōpalālitaḥ
paścimaṁ yadapuraskṛtaṁ mṛgaiḥ || 8.10 ||

sindūrakāntāṁ jagadamba mallī -
sarābhirāmāṁ cikurāvaliṁ tē |
manyāmahē dēvi kalindakanyāṁ
gaṅgāsarasvatyuditānuṣaṅgām || 8.11 ||

sutarāmalakavrajaḥ prasūnā -

nyalamamlāniviśōbhitāni bibhrat |

surabhisphuritaḥ suputri dhātryāḥ

sumahārānavibhūṣitō vibhāti || 8.12 ||

āpīḍayanti kusumēṣuśarā nikāmam

ātmānamityakhiladhātri ruṣēva dēvaḥ |

āpīḍayatyanudinam tava kuntalātma -

nyandhē tamasyahaha sūnakulaṁ mukundaḥ || 8.13 ||

badhnāsi hanta surabhau sumanōbhiraṁba

sākaṁ harērapī manastava kēśapāsē |

āmōdamagryamata ēva tadētyanantaṁ

kiṁ na kṣamaṁ guṇavadāśrayaṇaṁ guṇāya || 8.14 ||

trailōkyamātarajahattaruśākhamēva

dr̥ṣṭaṁ kulaṁ sumanasāṁ phalavaddhi lōkē |

apyāhṛtaṁ bahirahō saphalaṁ prasūnaṁ

kālpadrumaṁ tu bhavatīkacamaṇḍanēna || 8.15 ||

sarairdivyairāmrēḍitasahajasaurabhyasubhagaṁ

kacaṁ tē kalyāṇi bhramati paritō bhr̥ṅganicayaḥ |

dhruvaṁ tatsārūpyaṁ svayamabhilaṣan jhaṅkṛtmiṣāt

stuvan prādakṣiṇyakramamakhilamātaḥ kalayati || 8.16 ||

prabhōrnābhīpadmaṁ bhramaratatirutsr̥jya patati

sthirāmōdālambē cikuranikurambē janani tē |

manāgabdhēḥ kanyē madhuripusamīpē paricayō

na rōcēta prāyō nanu madhupavargasya manasē || 8.17 ||

kṣamamidaṃ kalaśōdadhikanyakē
 tava kacasthiraaurabhalōbhataḥ |
 vikacasūnaviśēṣaparīmaḷaṃ
 jahadiha vrajati bhramaravrajah || 8.18 ||

nihitāstava kuntalāndhakārē
 nibiḍē mārājani sthiraprakarṣē |
 kalayanti navasrajō vicitraṃ
 kamalē kāmapi saurabhānuvṛttim || 8.19 ||

kuntaḷō niyāmitō'pi bhavatyāḥ
 cañcalō bhavati tāmasarucyā |
 nyakkarōti pariśōbhitamālō -
 tkarṣamamba paripuṣyati cainam || 8.20 ||

kañjālayē kamapi tāvakaphālabhāgaṃ
 sañjātaśōbhamalakāvalimēlanēna |
 utprēkṣatē bhuvi na kastaruṇēndumabdhēḥ
 utthānakālabhavaśaivalabhārayōgam || 8.21 ||

ciraṃ tē vaktrēṇa śritacikuravargēṇa kamalē
 tulāṃ cēdārōḍhuṃ tuhinakiraṇō'yaṃ sprhayatē |
 tadā gāḍhaṃ sakhyaṃ timiranikarairvindatu javāt
 avāpnōtu prāvṛḍjalamugavinābhāvamapi vā || 8.22 ||

puruṣanayanayugmaṃ puṣpavantātmakaṃ tē
 saha nivasati harṣāt santataṃ vaktrabimbē |
 tadiha jaladhikanyē tanmahādarśalīlāṃ
 bhajata iti kavīnāṃ bhāratī sūnṛtaiva || 8.23 ||

ādarśē pratibimbamātrakalanā -
 dārōpya mugdhā janāḥ
 mātastvanmukhakānti cauryamanaghē
 mathnanti taṃ pāṇibhiḥ |
 hā saṅkrāmati sādhu tanmalinimā
 hastēṣu tēṣāṃ svayaṃ
 dadyānnūnamanēnasāṃ hi kaluṣaṃ
 mithyābhiśaṃsañjanaḥ || 8.24 ||

vikacasya kacōjvalēna padmē
 vikalaṅkēna kathaṃ nu paṅkabhājaḥ |
 sarasēnagatasya nīrasattvaṃ
 jalajātasya bhavanmukhēna sakhyam || 8.25 ||

vijitē nanu tē mukhēna rāja -
 nyapi durgēśvaramaulipūjyapādē |
 vanavāsītayā tapassprhāṇāṃ
 vijayē kō viśayaḥ kuśēśayānām || 8.26 ||

nadavanajamahō mahātapaśrī -
 kṛtaruci tē mukhajanma lipsamānam |
 api yadi tadadhaḥśirastapasyēt
 janavadanaṃ kamalē bhavēttathāpi || 8.27 ||

tadabjamabjaśca tavānanadviṣau
 murāripatni vrajataḥ parājayam |
 dviṣā sahaikēna mithō virōdhinōḥ
 na yōddhumasti prabhutā dvayōrapī || 8.28 ||

tvadāsyavasutaskaraṃ dhruvamavaimi jaivātrkaṃ
 payōjanilayē yataḥ pihitamandirāyāṃ tvayi |
 asau niśi vijrmbhatē punarapāvṛtē dhāmni tē
 parācalavanē ravērgghṛṇiṣu vā divā līyatē || 8.29 ||

janmamandiramaśōkasampadaḥ
 sālakāntamurukāntikandaḥ |
 ānanaṃ madanakēlikānanaṃ
 manyatē janani mādhavastava || 8.30 ||

svarūpatastvadvadanātmanā tathā
 dvidhā sudhāṃśurjaladhāvajāyata |
 tadēṣa rājā dvijarāja ityadaḥ
 padaṃ dadhātyarthavadacyutapriyē || 8.31 ||

mātaḥ sarōjasadanē vadanē tvadīyē
 saṃphullamutpalamivācchasarōviśēṣē |
 candrē kalaṅka iva bhṛṅga ivāravindē
 mandētaradyutirasau tilakaḥ samindhē || 8.32 ||

upāśritānavayavamudgataśriyaṃ
 priyaṅguṇādikamaṇumadhyamā śubham |
 tvamēyusī varatīlakānanā ramē
 sudhānyabhūrucirasudhādharā'pyasi || 8.33 ||

nalinaśaśinau sindhōḥ kanyē sarōganabhōgatā -
 tyajanakutukādētau jātau tvadakṣimukhātmanā |
 saha nivasataḥ sētūkṛtya bhruvōryugamantarē
 sahariputābhājōrjanmāntarē'pi na saṅgatiḥ || 8.34 ||

nayanayugalākrāntaṃ karṇāntayugmamadhōkṣaja -
 praṇayini tava sraṣṭā drṣṭvā bhayākulamānasah |
 ahaha mukhamapyābhyāṃ mā krāmyaśēṣamiti nyadhāt
 kimupari tayōrdhīmān sīmāvibhāgaśilē bhruvau || 8.35 ||

yatkiṅkarāḥ sarasijāsanaśaṅkarādyāḥ
 dēvāḥ sa ēṣa danujārirapi bhruvōstē |
 jāgarti kiṅkaratayā jagadamba nityaṃ
 chandānuvartanakṛtaḥ kuṭilasya sarvē || 8.36 ||

śrutyantajuṣṭamamalōttamakāntiyōgāt
 atyantasundaramanaṅgajanērnidānam |
 udbhāsitāmarasabhāmahitaṃ madamba
 kō na stuvīta nayanam tava kṛṣṇarūpam || 8.37 ||

dugdhāmbhōdhisutē tvadakṣivijitō
 rājānamēṇō gataḥ
 tyaktvāsāvapi maṇḍalaṃ mukhajitō
 durgēśamēṇāśrayaḥ |
 sa tvēkaṃ karataḥ paraṃ ca śirasā
 dhṛtvā dṛgāsyadviṣōḥ
 durgēśaḥ svayamīśvarō'pyaṭati kha -
 lvadyāpi bhikṣāmahō || 8.38 ||

nayanam tava dēvi varṇarītēḥ
 viparītē'pi viparyayaṃ na yāti |
 kamalaṃ tu samēti kañjagēhē
 kathamāhuḥ samatāṃ tayōḥ kavīndrāḥ || 8.39 ||

niśāyāmamba tvannayanasuṣamāmōṣakamiti
 krudhā nūnaṃ rājñā kuvalayamihākāri vikacam |
 cakōrāstaccōrāḥ cakitamanasaḥ prēkṣya tadidaṃ
 sutaptāstatpādaṃ grahaṇamabhitanvantyaśaraṇāḥ || 8.40 ||

amarṣāllōkāmba svavasuharanīlōtpalabhṛtōḥ
 api śrutyōḥ sīmāṃ kabalayati tē nētrayugalam |
 kṛtaḥ kalpēṣvārtiṃ na paramaparādhaḥ phalati tat
 vipakṣāṇāṃ pakṣīkṛtirapi viṣādāya bhavati || 8.41 ||

cakṣuḥ pramāṇēna samudrakanyē
 sīmā śrutēḥ saṅkucitā tavābhūt |
 na tatra kaimutyanayāt kathañcit
 unmēṣamṛcchatyupamānavārtā || 8.42 ||

trailōkya santrāyiṇi tāvakīnō
 dhruvaṃ kaṭākṣō dhṛtarāṣṭrajātaḥ |
 kalyāṇi karṇapraṇayī kathaṃ vā
 puṣṇāti kṛṣṇārjunadīptiyōgam || 8.43 ||

ākarnadēśāduditaprakarṣaṃ
 tavākṣi manyē'tanubāṇarūpam |
 yatkaṅkaṭaṃ vēṅkaṭanāyakasya
 dhairyātmakaṃ kṛntati sindhukanyē || 8.44 ||

guptā vanēṣu viharanti suhṛdyamīnāḥ
 kasyāpi nō kuvalayēṣu divā prakāśaḥ |
 rājñō bibhēti jagadamba kuśēśayālīḥ
 karṇējapē jayati nētrayugē bhavatyāḥ || 8.45 ||

āsvādanē kṛtarasāvadharāmṛtasya
 mātastvadakṣimadhupau bata mārgamadyē |
 nāsākhyacampakamavēkṣya nivṛttayatnau
 dr̥ṣṭēpsitāgrahaṇatastaralau sadā staḥ || 8.46 ||

jātōnmēṣau mukharucisudhā sāgarē tāvakīnau
 nētrātmānau janani bhuvanōjjīvanau divyamīnau |
 nyūnākārān bhagavati nijāpēkṣayā rākṣasārēḥ
 cakṣurmīnān kabalayata ityēṣa jātisvabhāvaḥ || 8.47 ||

sauvarṇaṃ tē sindhukanyē nirundhyāt
 ātaṅkaṃ naḥ karṇatāṭaṅkayugmam |
 nr̥tyantīnāṃ yatra nētradyutīnāṃ
 jālaṃ nīlagrāvabhāvaṃ bibharti || 8.48 ||

pūṣā karṇē svarṇatāṭaṅkabhūṣā -
 vēṣādindhē putranāmādarēṇa |
 tatsāmīpyādēva dēvi prasādaṃ
 nityaṃ dhattē nētrapaṅkēruhaṃ tē || 8.49 ||

trailōkyāmba tvadvataṃsōtpalāntē
 guñjaṃ guñjaṃ sañcaran cañcarīkaḥ |
 kiṃ vyācaṣṭē kāntasandēśahārī
 karṇābhyarṇē kāmamantrārthatattvam || 8.50 ||

kācidbhāti vataṃsakōtpalamayī kalyāṇatāṭaṅkasat -
 prākārāśritakarṇadhiṣṇyanihitā prāyaḥ śataghnī ramē |
 tadratnāgnirucā'ruṇaḥ smṛtibhuvā tasyā mukhāt prēryatē
 lōlambāyasagōḷakaḥ praṇayinō durmānavarmārdanaḥ || 8.51 ||

kaṁsārātēścāṭumādhvījharaistē
 karṇau pūrṇāvarṇavēndrasya kanyē |
 jānantastatsannidhau cañcarikāḥ
 cañcūryantē nōtpalaṁ tatra hētuh || 8.52 ||

grastavataṁsa kuvalayaṁ
 dṛgyugamupakūjadaliravamiṣāt tē |
 madvasucōra ihēti
 pravadati kila karṇapatramitrāya || 8.53 ||

imānavāmāṁ śrutimindirē tava
 stuvanti santaḥ smṛtījanmakāraṇam |
 śīrasyamuṣyāḥ sumanōbhirañcitē
 cakāsti dṛṣṭirjagatāmadhīsituḥ || 8.54 ||

tava dvitīyā śrutiruccakairasā -
 vanaṅgabhāvānuguṇā guṇāmbudhē |
 vaśē nidhāyainamaśēṣaśēṣiṇam
 karōti mātastava karmakāarakam || 8.55 ||

dīvyatkarṇasuvarṇa kuṇḍalamayē
 dīptāgnikuṇḍē jvalat
 ratnāṅgāraghanē harērdhṛtimayīm
 hutvā”hutiṁ tāvakē |
 bhṛṅgādhvaryuranaṅgadīkṣitavṛtō
 jhaṅkāramantrān japan
 vārāśērduhitaḥ pradakṣiṇavidhiṁ
 vārān vidhattē bahūn || 8.56 ||

dēvānāṃ madhuraṃ svataḥ stutivacō

dēvi svatō sundaraṃ

mādr̥gbālakajalpitaṃ ca jagatī -

mātaḥ śrutī yāti tē |

tatrādyam tadavasthamēva caramaṃ

tattulyatāṃ gāhatē

muktaṃ śuktiṣu mauktikaṃ ghanapayō

muktā tu naivānyathā || 8.57 ||

sphuranmuktākāntisphurasalilamagryāruṇamaṇi -

prabhākalhārādhyam priyanayanamīnaikaśaraṇam |

hatāsēṣaklāntiṃ haridupalanīlōtpalaghanaṃ

taṭākaṃ tāṭaṅkāntaramuṣasi sēvē tava ramē || 8.58 ||

suvarṇatāṭaṅkamuniḥ śrutau sthiraḥ

prapannamuktābhyudayō dayōdadhē |

prakāśitārciḥ saraṇiḥ priyē harēḥ

cakāsti tē cakradharābhinanditaḥ || 8.59 ||

tilaprasūnaṃ tulayatyasau jagat -

savitri nāsā tava sārasālayē |

tadañcalōdañcituṣāravipruṣā

samānatāmēti tadagramauktikaṃ || 8.60 ||

nāsā tavāsau navavaṃśavallī

kāsārajāvāsini kātra śaṅkā |

pralambatē tatra yadamba muktā -

phalaṃ batēdaṃ galitaṃ hi tasyāḥ || 8.61 ||

śrīrāsyakāntijaladhau sa vibhāti nāsā -
 sētustavādbhutagatiḥ kalanēna yasya |
 nāthaḥ samēti na vidēhajayānvayaṃ hā
 laṅkēśapāśakalanādapayāta dhairyaḥ || 8.62 ||

bhrūsūtrābhyāmūrdhvamābadhya minvan
 nāsāvaṃśastambhamambhōdhijē tē |
 tatra sthitvā tāṇḍavaṃ saṃvidhattē
 citraṃ krīḍāṃ citta bhūnāṭyajīvi || 8.63 ||

divyaṃ dadāti navacampakamamba gandhaṃ
 tvadghrāṇajanmani tadēva sudhābdhikanyē |
 gr̥hṇāti tē bahuvidhaṃ kṛtinō dadānā
 janmāntarē samadhikaṃ vibhavaṃ labhantē || 8.64 ||

madanajanani nāsāmauktikaṃ vēdmi mallī -
 mukulamiti sugandhiśvāsamandānilēna |
 tadupari yadajasraṃ tadvikāsapratīkṣaṃ
 ḍṛgaliyugalamētaḍ ḍṛśyatē sāvadhānam || 8.65 ||

hasitaruci sitāṃśukaṃ vasānā
 śvasītasamīranaṭēna nāṭyamānā |
 janayati janani tvadīyanāsā -
 maṇigaṇikā madhusūdanasya mōdam || 8.66 ||

mukhavidhumadhurā'dharōṣṭhasandhyā -
 parisarasīmni haripriyē bhavatyāḥ |
 bhajati janani nāsikāgramuktā -
 phalamiha tāramudāra tāralīlām || 8.67 ||

svaripuradabhiyā vivikṣu nāsā -
 bilamiva mauktikamētaḍgralagnam |
 sarasijabhavanē nijapratīpa -
 śvasitanivāritamamba kampamēti || 8.68 ||

bhavatī smitacandrikā ramē
 bhavatīsundaradantaraśmibhiḥ |
 bhavatīyamakiñcanasya mē
 bhavatīvrātapakhēdaśāntayē || 8.69 ||

hasitaṃ bhavadīyamādyavarṇaṃ
 jahadētajjanani svarūpagatyā |
 vidadhē vidhupāḍajātamaitrī -
 matimandasya kilōcitādharaḥptiḥ || 8.70 ||

manōjamātastava mandahāsaṃ
 manyē madhudhvaṃsana kīrtibhāsaṃ |
 viṣṭvaram tvad rasanāgravṛttēḥ
 vāgdēvatāyā vapuraṃśupūram || 8.71 ||

nāsōru mauktika ghr̥ṇidviguṇīkṛtēna
 hāsodayēna hasatā suṣamāṃ himāṃśōḥ |
 hā hanta sundari tavādharabandhujīvaḥ
 padmē parisphuṭamaṭīkata pāṭalatvam || 8.72 ||

bālēndukāntiriva paścimasāndhyarāgē
 padmālayē sphaṭikabhā iva padmarāgē |
 pratyagrapuṣpasuṣamēva ca pallavāgrē
 bhāti smitadyutirasāvadharē bhavatyāḥ || 8.73 ||

svādvī sudhā smitamīṣeṇa sudhābdhikanyē
 pratyakṣatastvadadharē paridrśyatē'sau |
 siktā yayā tava sadā svadatē caṭūktiḥ
 mātāḥ śubhāya manasē madhuvairiṇō'pi || 8.74 ||

mṛdvīkēyaṃ na khalu bhajatē mṛdvikārādvīśeṣaṃ
 manyē pūraṃ malinamalināmākaraṃ mākarandaṃ |
 mātarnaivākalayati sitā mādhurī sādhurītiṃ
 hantāhantāṃ tava suvacanē bhāti mōcā mumōca || 8.75 ||

hṛtvā vācāṃ rasamasadrśaṃ hanta puṇḍrēkṣavastē
 mūḍhaṃ madhyē jaṭharakuharaṃ pāṭavādūḍhavantāḥ |
 taṃ kṛcchrāt tē dadati ca punardāritā dāruyantraīḥ
 mātardēyaṃ svayamadadatāṃ mardanaṃ mārḍavāya || 8.76 ||

abhyātañcya kṣīradhimindōramṛtaughaiḥ
 āmathyainaṃ dēvi mathā cēkṣumayēna |
 tasmāddēvairyadyupanītaṃ navanītaṃ
 tiktīkuryāduktirīyaṃ tē tadapi śrīḥ || 8.77 ||

mātāḥ samastajagatāmasi mādhavī tvam
 manyē tavādharadalaṃ mṛdulaṃ pravālam |
 dantāvaliṃ sumanasāṃ tatimullikhāmi
 svādūni vēdmi ca madhūni subhāṣitāni || 8.78 ||

mātarbhavanmukhamayūkhasudhābdhimadhyē
 bimbādharaṃṛtamabhūdvacanāmṛtaṃ ca |
 ādyaṃ tayōḥ pibati sādaramānanēna
 śrōtradvayēna caramaṃ paramaḥ pumān saḥ || 8.79 ||

parihṛtabhavaśabdā bhāratī tāvakīnā
 parihasatu nikāmaṃ kālakaṇṭhābhilāpam |
 śrutipathamadhurēyaṃ sindhukanyē kathaṃ vā
 śukamukha phaṇitīnāṃ dōṣamāviṣkarōti || 8.80 ||

asaṅkōcāṃ mōcā madhurimamadōnmōcanavidhau
 anīcāṃ tē vācāmaharahaṃ naumi laharīm |
 udūhē yāṃ śrōtuṃ kutukamudadhēḥ putri dadhatī
 śrutībhāvaṃ cakṣuḥśrutipatidr̥śāṃ viṃśatisatī || 8.81 ||

paryāyaḥ śarkarāyāḥ pratikṛtiramṛta -
 srōtasāṃ tādṛśānāṃ
 sākṣī gōkṣīrabhūmnāṃ surataru sumanō
 mākṣikāṇāṃ vikārah |
 puṇḍrēkṣūṇāṃ praṇālī pariṇatiratulā
 nālikērōdakānāṃ
 sō'yaṃ nālikagēhē jayati tava vacaḥ
 saṃpadāṃ saṃpradāyaḥ || 8.82 ||

sutā sudhābdhēḥ sahajā himāṃśōḥ
 mātāḥ priyā tvaṃ madhurādhipasya |
 tathāvidhāyāstava kē nu vīcīm
 ācāntamōcāṃ na vadanti vācām || 8.83 ||

drākṣālirādaḥ kila rūpayuktā
 madhyē'dhikēkṣuprabhavā sitā ca |
 hāsyā sudhāpyagrajanābhiyuktā
 svādaḥ ramē jāgrati vāgrasē tē || 8.84 ||

niḥsāra vaṃśajaṭharē nyaviśanta hanta
 dantadyuti pratibhaṭāstava mauktikaughāḥ |
 mātardvijavraja virōdhitayā sthitānām
 mātāṅga maulikalanā'pyucitaiva tēṣām || 8.85 ||

ramē rasajñāñcalaśāradāyā
 radāvalī tē ramaṇīya rūpā |
 madhupratikṣēpi manō'nukūlē
 mandāramālēva śubhā vibhāti || 8.86 ||

prakāśatē sajjaghanāgamē tvayi
 pragalbhaśōbhodayinī radāvaliḥ |
 ramē mukundēna kilāmunā dhṛtā
 dyutiryadīyā sahasōnmiṣanmudā || 8.87 ||

āptīkṛtānāmamukēna hārdān
 sadā mukundēna sadādhṛtānām |
 śucidvijānām nanu tāvakānām
 muktākṛtirviśvasavitri yuktā || 8.88 ||

hantārastamasām diśantu kamalē dantā mudam tāvakāḥ
 yēṣūddāmajapāsapakṣa rasanācchāyōparaktāṃśuṣu |
 uccaiḥ paktrima dāḍima bhramavaśādutpitsukēlī śuka -
 pratyāvartana khēda niḥsahatayā pāṇirviśēṣāruṇaḥ || 8.89 ||

kanyē sindhōḥ kā'pi mṛdvī suhṛdyām
 dadyādvidyām tvadrasajñā manōjñā |
 yatra vyaktō raktimā vakti mātāḥ
 vācām dēvyā nityanṛttābhīghātam || 8.90 ||

prahvā jihvāṃ tava tu śaraṇīkurmahē śarmahētuṃ
 rāgādāgāṃsyupacitavatō rakṣituṃ yā ramē naḥ |
 vāraṃ vāraṃ vṛṣagiripatēḥ kōpalōpānurūpāḥ
 sūktīruktvā niyatamayatē śōṇimānaṃ śramēṇa || 8.91 ||

kaṃsadviṣō mahiṣi kānana candrikēti
 dōṣaṃ vihāya rasanāmavanātmikāṃ tē |
 prāptā'pi padmajavadhūrvanajaukasastē
 saṅgādivādhikavanasthitimēti bhūyaḥ || 8.92 ||

abhyarcatāmanagha vāṇmayasāradāyā
 rūpaṃ rucā tulita śāradanīradāyāḥ |
 vandībhavatprathita tumburunāradāyāḥ
 vandē tavāmba rasanāñcalaśāradāyāḥ || 8.93 ||

mukundakāntē mukhapadmakāntēḥ
 tavādharō'yaṃ taruṇātapō vā |
 ānandakalyāvasarē murārēḥ
 āvirbhavat prāgaruṇōdayō vā || 8.94 ||

bimbōṣṭhayōḥ prthagavasthitayōḥ kadācit
 sandhau kṛtē janani sādhipadē niviṣṭaiḥ |
 oṣṭhastavaīṣa vitarannijamukhyavarṇaṃ
 bimbāya lumpati ca tasya jaghanyavarṇam || 8.95 ||

vaikuṇṭhakāntē vacanādharau dvau
 vaktrē tavāstāmamṛtāvatārau |
 ādyē tu varṇaḥ śukalālītō'bhūt
 antyē punaḥ kiṃśukalālanīyaḥ || 8.96 ||

rāgāvanērapī tavādhara jīvakasya
 rājīvavāsini nirākṛtapallavasya |
 acchairdvijaiḥ paricayādamṛtasya rītiṃ
 ārōhataḥ samucitō'ruṇabimba bhēdaḥ || 8.97 ||

tava radavaśanē guṇōttarē'smin
 adharapadasya virōdhi lakṣaṇaiva |
 amṛtakṛdapi mādhavō munīnām
 amṛtamupaitumamuṃ niṣēvatē yat || 8.98 ||

hariḡrhiṇi haridrā liptayā śampayā tē
 tanumatanuta vēdhāstaptakārtasvarābhām |
 adharamatha ca tatrāpyamba limpan sudhaughaiḥ
 anayadanaṇimānaṃ sōṇimānaṃ kimēnam || 8.99 ||

prāyastē jagadamba cumbanavidhau
 bimbādharāḷambanaṃ
 saṅkrāntaṃ madhu nandanandanamukhē
 saṅgītakālē punaḥ |
 tasmādvēṇumavāpa tadgatarasā -
 svādī tadāditsayā
 vaṃśān kṛṣṇapurandhri randhrayati kiṃ
 tadvaṃśajātānaliḥ || 8.100 ||

vidvajjanai ruciravidruma paṅktirēṣā
 vijñāyatāṃ madadharādadharā kilēti |
 pratyakṣataḥ prakāṭanāya payōdhikanyē
 kaṇṭhē bibharṣi kila vidrumamālikāṃ tvam || 8.101 ||

kapōlau tē mātāḥ kanakamayatāṭaṅka suṣamā -
 jharāghātāraktaḥ janajanani yatraiva nihitāḥ |
 api prauḍhēndradviṭparivṛḍhavadapuḥ pāṭanakharāḥ
 samākhyāmanvarthāṃ dadhati narasiṃhasya

nakharāḥ || 8.102 ||

kāntau mātāḥ kapōlau tava yadupagatāṃ
 karṇaratnāṃśu pūram
 saṃprāptaṃ cumbanēṣu priyatamavadanā -
 damba tāmbūlarāgam |
 matvā hastāṅgulībhīstvamāsanarucibhi -
 rmārjanairdvistriruktaṃ
 taṃ dṛṣṭvā darpaṇē hrībharanamitamukhī
 hāsyatē prātarālyā || 8.103 ||

pāṇḍimnā hasatēva kaiṭabharipuḥ
 pāṇisthaśaṅkhēna taṃ
 padmāvāsini paryajīhasadasau
 syālaṃ hi jaivātrkam |
 hitvēśaṃ prabhurityamuṃ prati parī -
 hāsāya vaktrātmanā
 jātēnaivamadhaḥ kṛtō himarucā
 tvatkandharātmā daraḥ || 8.104 ||

antaḥ sthōṣmōddhārād
 grhītamakhilāmba kaṃsadamānēna |
 pāñcaśarajanyamabhitaḥ
 pratigarjati kandharā tvadīyēyam || 8.105 ||

cakrāṅkatāmupagataṃ stanamunnataṃ tē
 vīkṣyātītikṣurayamucchrayavāmstatō'pi |
 kaṇṭhatvamētya śīrasā nijabhuktamuktā -
 hāraṃ ca vāhayati tēna tavāmba śaṅkhaḥ || 8.106 ||

janastrilōkījanani stanau tē
 kathaṃ payōjē kathayatyaśēṣaḥ |
 caturmukhādyarbhaka jīvanāya
 jātaṃ tayōrēva payō hi bhūyaḥ || 8.107 ||

amṛtakalaśavyūhēṣvātmōdbhavēṣu payōdhinā
 tvayi kucamiṣāddvau nikṣiptau vivardhayituṃ jagat |
 amṛtasahajē yaddugdhāsvādanōlbaṇapāṇḍima -
 druhiṇarasanāvāsādgaurī babhūva sarasvatī || 8.108 ||

na jātucidvarṇaviparyayaṃ gatau
 guṇōttarau kandukakañcukau tayōḥ |
 svamitramādyam kurutē ramē'ntimaṃ
 bibharti mūrdhnā tvadurōja bhūmibhṛt || 8.109 ||

purastvadīyāṅga purapravēṣē
 purāṇagōpāla bhṛtāvanaṅgaḥ |
 urōruhakṣīraghaṭau ca paśyan
 uccaistarāṃ nandati sindhukanyē || 8.110 ||

puṣpēṣu pūjāvidhimācarīṣyan
 puṇyāhakumbhāviva padmanābhaḥ |
 payōnidhēḥ putri mahākṣataistē
 payōdharāvamba pariṣkarōti || 8.111 ||

parāmimāmunnatimaśnuvātē

smarāmba sadyaḥ stanabhūbhṛtau tē |
carācarāṇāmadhipō'pi cakrī
karārpaṇaṃ dēvi yayōḥ karōti || 8.112 ||

hanta stanau tava vibhāgakathānabhijñau
kandarpamātarata ēva karādiṣu tvam |
aṅgāntarēṣu pṛthagābharaṇaṃ dadānā
hāraṃ dvayōrapi tayōrapṛthag dadāsi || 8.113 ||

muṣṇāti mēdinibhṛtāṃ śrīyamunnatānāṃ
sūryāśritaṃ parihasatyapi sādhucaḥkram |
ūrdhvaṃ ca paśyati ramē tvadurōjayugmaṃ
īdṛk caritramavivēkini naiva citram || 8.114 ||

uccairatanvājyavatīrṇaśaktyōḥ
bhūyāṃsi pātuṃ kṣamayōḥ payāṃsi |
mātarmahāhārasamṛddhibhājōḥ
yuktaṃ hi pīnatvamurōjayōstē || 8.115 ||

vivēkavārtā virahē'pi padmē
gurutva bhājō'sya kucadvayasya |
giryuttamā bibhrati śiṣyabhāvaṃ
kṣamādharaṇāṃ kṣamamētadēṣām || 8.116 ||

ramē karābhyāṃ racitārdanasya
trailōkyabhikṣōratanupradānam |
stanāvudārau tanutastavēmau
tṛṇīkṛtāṣṭāpadaśailaśṛṅgau || 8.117 ||

kucau hiranyācala sampadam tē
 prahlādahētū niyataṁ bhajētē |
 tanōti mātastata ēva nūnaṁ
 nṛkēsarī tatra nakhakṣatāni || 8.118 ||

uttuṅgayōstulyamurōjayōstē
 gadanti kharvaṁ kathamamba kumbham |
 tatkāryabhūtaḥ kathayatyagastyah
 tatra svahētau parimāṇamētat || 8.119 ||

ratavratārambha kṛtē ratīśō
 haridrayā liptamadhōkṣajāya |
 mātā ramē maṅgalanālikēra -
 yugaṁ dadau kiṁ tvadurōjayugmam || 8.120 ||

tavāyamamba stanayōḥ sakhāyau
 dadhāti kumbhau śirasēti nūnam |
 grāhagrahāt trātumahō gajēndraṁ
 tvarā harēḥ kvāpi purā'virāsīt || 8.121 ||

urōjayugmaṁ tava yuktibhūmnā
 karīndrakumbhau kathayanti mātah |
 ābhāti tasyōpari mauktikaśrī
 rōmāliśuṇḍā ca lasatyupāntē || 8.122 ||

candrēṇa cakramithunaṁ kṛtaviprayōga -
 trāsādapēkṣita tadīyajanāvalambam |
 vakṣōruhadvayamiṣēṇa vidhusvasastē
 prāpyāṅgamṛcchatī nirantarasaṅgatiṁ tat || 8.123 ||

sōḍhum karābhihatimaprabhavan vadhūnām
 drāk kandukaḥ stanatayā'mba tavāvatīrṇaḥ |
 tatrāpyahō bhajati śaurikarōpamardaṃ
 kṣiptaḥ sudṛgbhirayatē kva na mardanāni || 8.124 ||

nityōllasadghuṣṛṇa dhātunivēśahṛdyau
 mātastava stanagirī jayataḥ kaṭhōrau |
 adhyāpitaṃ kaṭhinatāmaravindanābhēḥ
 āliṅganēṣu kila yēna bhujāntarālam || 8.125 ||

ghaṭikāśatakaśrutōcchrayaṃ
 dhanasāhityamadaḥ stanadvayam |
 kurutē kavicakra nirjayaṃ
 kamalē kāntaguruprabhōdayam || 8.126 ||

surataruciralīlā sōbhitō'sāviti śrīḥ
 prṭhulakucayugaṃ tvaṃ prēyasē dēvi datsē |
 sa tu tadapi grhītvā cāpalādambaram tē
 harati parahiraṇyaṃ harturēṣa svabhāvaḥ || 8.127 ||

unnamatsaramanunnamatsaram
 kandukē kalaśasindhukanyakē |
 pīnatōṣitamapīnatōṣitaṃ
 bhāti tē yugamurōruhō rahō || 8.128 ||

udagrahāraṃ kucamaṇḍalaṃ tē
 janārdanō dēvi jagatyadhīśaḥ |
 nipīdayatyēṣa karagrahēṇa
 kārūṇyavārtā kva hiraṇyahartuḥ || 8.129 ||

madamba bhōgyāyatamālyajuṣṭē
 tava stanadvandva girīśamaulau |
 nikāmamud vṛttatayā nīpatya
 luṭhatyasau hārasurasravantī || 8.130 ||

pītaṣṭanastē kamalē śīśutvē
 pitāmahaḥ sō'jani nityatrptaḥ |
 sadā tadāsvādakaraḥ samuktā -
 hārō'mba kēnāpa tathābhīdhānam || 8.131 ||

kalyāṇi bhāvatka kucāgrajāgra -
 tpratyagrahāra sphuṭamauktikāni |
 prāyaḥ sumēruṃ paritaścaranti
 paṭūnyuḍūnīva parisphuranti || 8.132 ||

stanayōranayōstavāmburāśē -
 stanayē dīvyati dīvyahārayaṣṭiḥ |
 paritaḥ pṛthulāravindakōśaṃ
 pracalantī kalahaṃsamālikēva || 8.133 ||

madanōpavanē madamba dēhē
 tava bāhē kṛtavallikā vimōhē |
 nava pallava phullapuṣpa bhūyaṃ
 yaduparyaṅgulayō nakhāśca yānti || 8.134 ||

ambhōjabandhurayamamburuhān davīyān
 tatsannidhiṃ jigamiṣuṣṭanayē payōdhēḥ |
 ambhōjamamba tava hastatayā'vatīrṇaṃ
 sauvarṇakaṇkaṇamiṣānnikaṣā samindhē || 8.135 ||

āmrēḍita tvatkara padmarāgaḥ
 atyujjvalaiḥ kaṅkaṇapadmarāgaiḥ |
 līlāśukō dāḍimabījalubdhō
 viśvambharaprēyasi vipralabdhaḥ || 8.136 ||

kṛtāñcanau kāñcana kaṅkaṇastha -
 saṅkrandanagrāvamahastaraṅgaiḥ |
 kalyāṇi pāṇi kanatastarāṃ tē
 śaivālamālābhirivāravindē || 8.137 ||

indhē tāvakapāṇisōṇimabharaḥ kalyāṇi naisargikaḥ
 padmē kaṅkaṇapadmarāgakiraṇa śrēṇībhirāpyāyitaḥ |
 tatsaṃrūḍhabīḍālālōcana suhṛdvaidūryavīkṣābhayaḍ -
 gacchadvibhramakīravāraṇaḡhaṇāyāsēna cāmrēḍitaḥ || 8.138 ||

kāñcīkavīndrakavanādapi kōmalaṃ tē
 kalyāṇi pāṇitalamambujanābhakāntē |
 aśrāntamarthiṣu bahuṣvabhitanyamāna -
 dānaśramādaruṇimānamupaiti nūnam || 8.139 ||

na kēvalaṃ nāganagēśakāntē
 hastō nanu svarṇagatō'dhikastē |
 yaṃ saṃpradānīkurutē sa niḥsvaṃ
 sō'pi kṣitau svarṇagatō'dhikaḥ syāt || 8.140 ||

asāvanaṣṭāpadamarthinaṃ drāk
 aṣṭāpadāvāsamahō vidhāya |
 āpatkathādūragamabdhikanyē
 karōti kalyāṇi karastvadīyaḥ || 8.141 ||

dīnā dānaistvatkarābjādupāttaiḥ
 dēvi sthānē svarṇavattvaṃ prapannāḥ |
 āsannētē sindhukanyē nadīnāḥ
 citraṃ nityaṃ bhānti lakṣmīkumārāḥ || 8.142 ||

kanatkanakakaṇkaṇōlbaṇamaṇīghṛṇi śrēṇikā -
 mahāsaridudañcitaṃ makaramatsyarēkhāvṛtam |
 prasahya madhunāśanaṃ kṛtavataiva kṛṣṇēna tē
 karāmburuhamindirē kalitapīḍanaṃ rājatē || 8.143 ||

svarṇasphuradbahuvidhōrmikamabdhikanyē
 ratnākaraṃ tava karaṃ nigadanti santaḥ |
 ākrāntasarvabhuvanō hi janārdanō'sau
 durdharṣatāṃ vrajati yasya parigrahēṇa || 8.144 ||

pālakaṃ sumanasāṃ tava sthira -
 cchāyamabdhitanayē samāśrayē |
 pañcaśākhamiha bhavyakalpakaṃ
 dānavāripada pōṣaṇakṣamam || 8.145 ||

janani marakatādiḥ sārddhamāraktaratnaiḥ
 vidhumukhi nihitastē vyarthamēvōrmikāsu |
 prasṛmarakaradīdhityaṅkurairaṅgulīnāṃ
 paribhajati yatō'sau padmarāgāviśēṣam || 8.146 ||

rāgaṃ ramē tava śubhāṅgulisaṅgalabdham
 vīṭi murāntakamukhē prakāṭīkarōti |
 muktāsavarṇanavacūrṇaganāgavallī
 parṇātmanā na khalu rāgakathānyathā'syāḥ || 8.147 ||

bhavāndhakūpē patitāya mahyaṃ
 durmōcakarmōtkara karkaśāya |
 karāvalambaṃ kamalē dadāsi
 tadañcalaṃ tē tata ēva raktam || 8.148 ||

dadhati nakhāstavāmba tanuhēmalatābhabhujā -
 rucirakarāravindacaladaṅgulikōṭijuṣaḥ |
 sarayasarasvatī jharasamāpatanōpanata -
 hradataanuvīcikāñcala samujjvalaphēnatulām || 8.149 ||

samānanāmā sa vidhuḥ samānaśē
 daśēha bhāvāniti mātārīrṣyayā |
 praśastayōstāvakahastayōrvidhuḥ
 daśāvatārān vidadhē nakhātmanā || 8.150 ||

vibhāti vārāśivarēṇyakanyā
 praśastahastōllasitō nakhātmā |
 vidhurvicitrāgama ēva nūnaṃ
 nā'sau tulāmēti yataḥ kadā'pi || 8.151 ||

kṣatram tadēva kathayanti budhāḥ kṣatēbhyō
 yattrāyatē yadupatērdaitē tatō'ham |
 yatpratryuta kṣataśataṃ tanutē priyāṅgē
 nakṣatramēva tadavaimi nakhaṃ tvadīyam || 8.152 ||

pāthōjākṣabhujāntarālavasatēḥ
 padmālayāyāściraṃ
 pāṇyōrdakṣiṇavāmayōḥ sthitimatī
 padmē diśētāṃ śriyam |

yatraikaṃ haridrśyayōrmukulitaṃ
 khēdādadākṣiṇyavat
 yōgōtthād dhruvamanyadēti hasitaṃ
 dākṣiṇyaśālyāśrayāt || 8.153 ||

rōmāliṃ drāgudgatāṃ nābhirandhrād
 vyālīṃ vidmaḥ padmagēhē bhavatyāḥ |
 gāḍhōrōjasmēra hārāgrajāgrat
 ratnaṃ nūtnaṃ tacchirasyaṃ pratīmaḥ || 8.154 ||

śaurēḥ sūrātmanō'kṣṇaḥ samajani yamunē -
 tyudgatērsyēva gaṅgā
 jātāṅghrau tasya gauṇī kila tadapi tavā -
 patyatē'nyatra nindām |
 tasyāḥ kartuṃ tavāsau kimabhavadudarē
 bhānujā rōmarājī -
 vyājādviśvāmba patnyā vidurudarabhavaṃ
 mukhyavṛttyā hyapatyam || 8.155 ||

jētum kaṃsārimārādvya vasitamadhikā -
 māji saṅghastanakṣmā -
 bhṛdbhyāmabhyāśadēśē tava jayati tayō
 rōmarēkhā śataghñī |
 dattē nābhī ramē sajjaghanadharanibhṛ -
 nmaṇḍalē yanmukhōdyat
 taptāyaḥ piṇḍapātasthalaniyama kṛtē
 kl̥ptagartapratītim || 8.156 ||

abhyudgatādhara rasa grahaṇāya rōma -
 rēkhāṣaḍaṅghritatiramba pathi prarūḍham |
 uttuṅgasaṅgatamurōjagirīndrayugmam
 ullaṅghitaṃ ciramupāyamudīkṣatē kim || 8.157 ||

ratnāvalī tava ramē varamēkhalāyām
 aṅgārapaṅktiravidūragatā tu tasyāḥ |
 rōmāvalī tadupajātaviśīrṇamūla -
 dhūmākṛtiṃ vahati śakramaṇīva nīlā || 8.158 ||

niḥśrēṇikā nāthadr̥śōrurōja -
 durgādhirōhē tava rōmarēkhā |
 lāvaṇyalakṣmī varavēṇikā vā
 ratīśabhūpāla kṛpāṇikā vā || 8.159 ||

sa tvadgarbhasamudbhavō'pyayutaśuksandāyakaiḥ sāyakaiḥ
 pañcēṣuḥ pitarañca vañcayati tatpañcāyudham mādhavam |
 lagnā nūnamatō jagajjanani tē rōmāvalicchadmanā
 tātadrōhisutaprasūtyupanatā duṣkīrtirēvōdarē || 8.160 ||

rajjuṃ rōmālirūpāṃ gurukucakalāśā -
 lambinīṃ jīvanārthī
 prātaṣṭvannābhivāpīparisaramanaya -
 nmanmathō jātatr̥ṣṇaḥ |
 dr̥ṣṭvā tāmattyagādhāmiha na punaralaṃ
 dairghyamasyā iti śrīḥ
 tāmaujjhattatra rajjuṃ na tṛṣa uparatīḥ
 śambaradhvaṃsināḥ syāt || 8.161 ||

ṛtvigramē ratimakhē nanu yauvanātmā
 nābhībilāvaṭayutōdaravēdikāyām |
 yūpaṃ tanōti tava rōmalatāsvarūpaṃ
 śaṅkē'sya saṅgatamurōjayugaṃ caṣālam || 8.162 ||

ratīśamātastava rōmavallikā -
 mayī manōjñā yamunā punātu mām |
 valitrayaṃ yatra taraṅgavibhramaṃ
 bibharti hārāṃśucayaśca phēnatām || 8.163 ||

stanādribhāji sthirahāraśōbhā -
 sudhāmbudhau rōmalatā murārēḥ |
 vaṭacchadaḥ syādudaramṃ tavāmba
 valitrayaṃ citramihōpadhānam || 8.164 ||

nābhīsarōrōdhasi nālikēra -
 drumabhramaṃ rōmalatā dadāti |
 tadagralagnau tanutastava śrīḥ
 stanau punastatphalayugmaśaṅkā || 8.165 ||

nābhīsaraściramagādhataramṃ vidhāya
 nārāyaṇapraṇayini śramaṇā vidhātrā |
 rōmāvalī tava vibhāti taṭē tadīyē
 kṣiptēva tatkhananahēturayaḥ śalākā || 8.166 ||

saritō giritō'vatīrya nimnaṃ
 praviśantyamba tavātra nābhigartāt |
 tanurōmalatā kalindajā'hō
 stanaśailāntikamārurukṣatīva || 8.167 ||

dāyādaḥ piturēṣa nābhikamalē dāmōdarasyaidhatē
 dhātētyēvamasūyayēva janani prēpsustatō'pyucchrayam |
 nābhīkūpasamuttharōmalatikā nālāgrajātādbhuta -
 sphārōrōja sarōja kōśayugamadhyāstē sutastē smaraḥ || 8.168 ||

jagattrayī cētana janmahētau
 valitrayī bhāti tavōdarē'smin |
 nārāyaṇaprēyasi nābhikūpa -
 nipānasōpānaparamparēva || 8.169 ||

jītvā jaganti viśikhairjagadamba jaitra -
 stambhaṃ tavāṅgabhuvi rōmalatācchalēna |
 minvan manōjanṛpatirjitalōkasaṅkhyāṃ
 mūlē kimasya tiṣṭbhīrvyālikhadvalībhiḥ || 8.170 ||

snātasya nābhisarasi dhruvamabdhikanyē
 sañjagmuṣō ratipativratinaḥ samādhim |
 āṣāḍhamēva kalayē tava rōmarājim
 asyā valitritayamasya ca darbhakūrcam || 8.171 ||

nābhīvāpīśavidhabhuvi tē yauvanārāmavṛddhyai
 nyastaṃ rōmāvalimaya ghaṭīyantradāru smarēṇa |
 mūlē tasya sphurati racitaṃ pādavinyāśahētōḥ
 sōpānānāṃ tritayamudadhēḥ putri valyātmanā kim || 8.172 ||

dīrghaṃ nābhīvivarasarasō dēvi gambhīrimāṇaṃ
 spaṣṭaṃ draṣṭuṃ vṛṣagiripatērakṣamāvakṣamīnau |
 gāmbhīryaikāspadamapi rasaiḥ pūritaṃ mānasaṃ yat
 tasya svairaṃ patati jaladhēḥ putri tatraiva nityam || 8.173 ||

āśritya sajjaghana hastigiristhitāyāṃ
 pañcāyudhō bhr̥śamudañcati dēvi kāñcyām |
 nābhīmanantasarasīm kalayē khagēndra -
 stambhaṃ ca rōmalatikām validhiṣṇyabhājam || 8.174 ||

jaghanapulīnavatyāṃ kēśaśaivālabhāji
 triyuganayanamīnaistr̥ṣṇayā sēvitāyām |
 tvayi rasabharitāyāṃ divya saundaryasindhau
 nalinamukhi vidhattē nābhirāvartaśōbhām || 8.175 ||

tvanmadhyayaṣṭīm parivēṣṭya śētē
 nābhībilāntē raśanāpr̥dākuḥ |
 asāvapūrvah kamalē yadīyā -
 nyaṅgāni sarvāṇi ca ratnavanti || 8.176 ||

madhyātmanā janani śabdaguṇēna yōgāt
 jagrāha śabdamatulaṃ raśanāguṇastē |
 śaurēśśravō viyati sauti sukhaṃ sa śabdaiḥ
 tuṣṭyai viśiṣya kila śiṣyagirō gurōḥ syuḥ || 8.177 ||

ratitantrarahasyamamba śabdaiḥ
 ramaṇīyairviśadaṃ prakāśayantī |
 rasanaiva ratipriyasya nūnaṃ
 raśanā'sāviti lēkhakapramādaḥ || 8.178 ||

upāśritā madhyamamabdhikanyakē
 nijaprabhābhiḥ śamitōttamasthitiḥ |
 asau kṛtaśrīmadanādarā ramē
 na mēkhalā na pratibhāti mē khalā || 8.179 ||

yadanantapāṇinihitam sumadhyamē
 valatē suvarṇamayāsūtramamba tē |
 guṇavṛddhimān prakṛtiśōbhanō'munā
 niyataṁ suśabdanicayō'bhidhīyatē || 8.180 ||

śrutimañjunādanicayairabhirāmā
 savalagnanābhijaghanadyutihētuh |
 vilasatyanantasarasākṣiyugāya
 svadatē mukundadayitē tava kāñcī || 8.181 ||

kāñcīm muktikṣētramāhurjagatyām
 indhē citrā tāvakī dēvi kāñcī |
 apyāryāṇām yōginām muktihētōḥ
 cētō yasyām badhyatē tārksyakētōḥ || 8.182 ||

labdhavāsamadhikāñci dēvi sat
 ratnajātamabhijātadīptikṛt |
 kaṁsahiṁsanakaṭākṣapātratām
 vindatīti ka ivātra vismayaḥ || 8.183 ||

alpādalpaṁ tvadvalagnaṁ ca lagnaṁ
 vāsastasminnarthataḥ śabdataśca |
 amba snēhādambaram vīkṣya kāñcī -
 dambhād vidyut tatra vidyōtatē hi || 8.184 ||

akṣyapadādaṇutastava madhyāt
 amba ramē varamambaramēva |
 asya hi vaibhavamastavivādam
 vipratipannamanaindriyakatvam || 8.185 ||

aṇvapyadastava valagnamivāmba kāñcīm
 apyambaram stanabharañca bibharti yuktam |
 āhuryatō dvyaṇukakāraṇamapyāṇuṃ tam
 ādhāramatra katicijjagatō'khilasya || 8.186 ||

kārśyaṃ dr̥ṣṭvā kamalanayanē nētramēkaṃ bhavatyā
 dattaṃ madhyaṃ prati tava patistatra tu spardhayēva |
 nētradvandvaṃ ruciramadiśat tadvicitraṃ trinētrō
 jātō'pyēṣa prathayati kathaṃ saṃpadaṃ śambarārēḥ || 8.187 ||

payōjanābhapriyapatni viṣṇu -
 padāravindavyapadēśamēva |
 nirīkṣya madhyaṃ niyamēna tatra
 nētraṃ mudā tvaṃ nidadhāsi nūnam || 8.188 ||

nētrēṇa nīranidhiputri nitāntayōgāt
 madhyaṃ na cākṣuṣamiti kṣamamēva mātāḥ |
 āsannatā'pi sutarāmatidūratēva
 pratyakṣatāṃ pratirūṇaddhi yathā'ñjanādaḥ || 8.189 ||

atyalpabhāvāt tava dēvi madhyō
 harēḥ kaṭākṣāviṣayō yatō'bhūt |
 atulyakalyāṇaguṇāśrayasyā -
 pyajasrabandhō'sya kilānurūpam || 8.190 ||

surāśanaśrīprathanē nidānam
 upēndrasaṃtōṣakṛdabdhikanyē |
 valagnamētaḥ rucirōrurambhā -
 vilagnanētraṃ kalayē balaghnam || 8.191 ||

paramāṇuṣu mātārādimam
 yadidaṁ kōśakṛdāha madhyamam |
 amaraḥ kila pāmarastataḥ
 sa babhūva svayamēva madhyamaḥ || 8.192 ||

adhikāñci tathābhivṛddhimatyā -
 pyabhijātaḥ śrutimañjuśabda pañktyā |
 atibhaṅgura ēva śūnyavādaṁ
 na jahau mādhyamikakramastvadīyaḥ || 8.193 ||

janani smṛtijanmamūlabhūtaṁ
 tanu madhyaṁ tava santatānumēyam |
 tadihōpanataṁ purastanāṅgī -
 kṛtasadgauravadarśanānurōdhāt || 8.194 ||

na paraṁ tava ramyasīdhumitraṁ
 vacanaṁ pañcamabhūtamabdhikanyē |
 api tu sphuṭamēkhalākalāpa -
 prasaracchabdaguṇōjjvalaṁ valagnaṁ || 8.195 ||

prabuddhadīptau prabalāgamaṁ tē
 hasatyaśēṣāmba gurau nitambē |
 antē vasaṁstasya tu madhyamō'yaṁ
 sthānē samātiṣṭhata śūnyavādam || 8.196 ||

makaradhvajarājabhadrapīṭhaṁ
 pulinaṁ bhūṣaṇakāntiratnasindhōḥ |
 jalajāyatanē prṛthu tvadīyaṁ
 jaghanaṁ yauvanahastimastakaṁ vā || 8.197 ||

kāmāṅkuśēna kalitakṣatamacyutēna
 pāthōdhiputri pr̥thulaṃ jaghanaṃ bhavatyāḥ |
 hastīndramastakamapūrvamidaṃ yadasyāḥ
 hastāvubhau lasata ūrumiṣādadhastāt || 8.198 ||

karasthīkartuṃ yāṃ bhagavati tavōruśriyamasau
 karī nityaṃ kāṅkṣatyabhilaṣati tāmēva kadālī |
 atastāmīrṣyātaḥ prasabhamabhimathnāti kalabhō
 dvayōrēkatrēcchā janayati mithō dvēṣamadhikam || 8.199 ||

prakāśayatpadmagṛhē madāvahā
 harēranēkākṛti nētra sampadaḥ |
 śubhōrurambhādvayaśōbhitaṃ divaṃ
 jayatyudāraṃ jaghanasthalaṃ tava || 8.200 ||

prakṛtiḥ samadarśinī mṛdūnāṃ
 nitarāmunnatibhāji nīcakē ca |
 prathatē samatā yatastvadūrvōḥ
 karabhē dēvi karē ca kuñjarāṇām || 8.201 ||

karabhah kalabhah praśastahastah
 kadālī cāpyuravaḥ syuramba kāntyā |
 nanu tatra ca mukhyavarṇadairghyāt
 kathayantyūrupadaṃ tvadīyasakthnōḥ || 8.202 ||

tavōrulakṣmīm dviradāḥ karasthām
 kartuṃ kṛtāsā madhupāya mattāḥ |
 diśanti dānaṃ tadabhīṣṭasiddhiṃ
 nāpannapātrārpaṇatō hi nārthaḥ || 8.203 ||

asāvasārō'ntaratīva karkaśō
 malīmasaścōpari kauñjaraḥ karaḥ |
 iti tvadūrū hasatō haripriyē
 kariṇyapāstē karabhastu dūrataḥ || 8.204 ||

vibudhāstava varṇayanti jaṅghē
 śaradhī dāśarathipriyē smarasya |
 na vayaṃ bahumanmahē tadētat
 na hi prṣṭhīkurutē manōbhavastē || 8.205 ||

pramilantu śatāni kāhalānāṃ
 śaradhīnāṃ samudētu vā sahasram |
 kamalē tava jaṅghayōstataḥ kiṃ
 śatamandhāḥ kimavēkṣitum kṣamantē || 8.206 ||

kāhalaḥ kamala mandirē bhavat
 jaṅghayōḥ śriyamacūcurad yataḥ |
 tanyatē bahumukhaprabhañjana -
 kṣōbhitēna ninadastatō'munā || 8.207 ||

tanōti sindhōstanayē manōja -
 tūñīraśaṅkāṃ tava dēvi jaṅghā |
 tadbāṇabhūtaṃ kamalaṃ tadagrē
 pādāpadēśēna yadāvirasti || 8.208 ||

vṛndēna vṛndāarakasundarīnāṃ
 nandēṣṭasūnōḥ sakhi vandanīyē |
 mandētarānandathumūlakandē
 vandē bhavatyāścaraṇāravindē || 8.209 ||

yau yasya pāḍau yaduvaryabhāryē
 tasyaiva dṛṣṭau gatidāyinau tau |
 citraṃ tadētaccaraṇau tavēmau
 gajēndrayōgyāṃ diśatō gatiṃ naḥ || 8.210 ||

nalīnāyatanē mṛdu pravālaṃ
 paḍayōstāvakayōrlavaṃ pratīmaḥ |
 ata ēṣa bibharti pallavākhyāṃ
 bhajatē pādapaśabdamasya pātā || 8.211 ||

paḍayōrdvitayaṃ nanu tvadīyaṃ
 bhajati svāmini bālamitrarāgam |
 atha pallavarūpamaśnutē tat
 pratiṣēdhanti hi bālasakhyamāryāḥ || 8.212 ||

yadvastu yadguṇavatā kalitānuṣaṅgaṃ
 tattadguṇīti viditaṃ tava pādapadmē |
 atyantarāgiṇi kṛtaṃ hṛdayaṃ munīnāṃ
 vairāgyamamba bhajatīti vicitramētat || 8.213 ||

pādān sahasramapi bālasarōjabandhōḥ
 pādadvayī jayati tē jagadamba dīptyā |
 baṃhīyasāmapi na sadvasuhārakāṇāṃ
 prāyō jayaḥ kuvalayārtikṛtāṃ kṛtaḥ syāt || 8.214 ||

navapravālādapi kōmalaṃ tē
 na vandatē kaścaraṇāravindam |
 śanairanaiṣīd dṛṣadē yadamba
 sprśan saśaṅkaṃ bhagavān vivāhē || 8.215 ||

śubhataralākṣamabja suṣamāyatanam jagatām
 janani śucidvijaiḥ śritamidaṁ padamāsyamapi |
 paramiyatī bhidā prathamamabhyudayaṁ dadhatā
 tvahimarucā samaṁ himarucā caramaṁ ca ramē || 8.216 ||

pradvēṣṭi yaḥ pādaruciṁ tavā'gryām
 tamindirē draṣṭumayōgyamāhuḥ |
 dṛṣṭāntamatra pratiśiddhadṛṣṭim
 udyantamādityamudāharāmaḥ || 8.217 ||

na varṇataḥ kēvalamīpsitārtha -
 dānādapi tvaccaraṇau surāgau |
 śriyaiva nōdañcita padmajātā -
 vimau jagatpūjyatayā'pi mātāḥ || 8.218 ||

ajēndrabhargādisuravrajēḍitē
 bhajē tava kṣīradhijē padāmbujē |
 vyanakti saktam yadalaktakam harēḥ
 urastaṭē tasya paratvamuccakaiḥ || 8.219 ||

udārasandēhamuṣaṁ vitanvatī
 mudā rasaṁ dēhabhṛtām cidātmakam |
 sadāravindēvyudayantamindirē
 padāravindē hasataḥ śriyā tava || 8.220 ||

api nīrajasphuraṇahāryahō rajaḥ
 sphuraṇāpahāri padayōrdvayaṁ tava |
 api haṁsakapraṇayi dhūtahaṁsakam
 gamanēna padmabhavanē viśōbhatē || 8.221 ||

kaucidaṅghrikamalē tavāśritau
 kaṁsahiṁsanapurandhri haṁsakau |
 mañjulairakhilaraṅjakau rutaiḥ
 mānasē viharatō madhudviṣaḥ || 8.222 ||

rājacchōbhanakhāśritaṁ śubhakaraṁ
 rājīvarājīsuhṛt
 padmē gāḍhatamōharaṁ tava padaṁ
 bālārkabimbaṁ ca tat |
 yadyapyamba samaṁ tathāpi veditō
 bhēdastviyānētayōḥ
 arghyaṁ saṁskṛtamuttarasya kalaya -
 ntyādyasya pādyam budhāḥ || 8.223 ||

tava bhagavati vandē divyapādāravindē
 sadasi yadabhiṣēkaṁ śambhujambhārimukhyāḥ |
 svamukuṭa ghaṭitasvaḥ śākhiniṣpannapuṣpa -
 prasṛmaramakarandairanvahaṁ tanvatē tē || 8.224 ||

praṇatiṣu tava puṇyadvandvamāsīt purārēḥ
 praṇipatanata ēkaṁ lōkamātastvadaṅghryōḥ |
 ciravirahakṛśasya svāvataṁsāmṛtāmśōḥ
 tava nakhamayatārāyōjanēna dvitīyam || 8.225 ||

caraṇanalinayugmaṁ saṁsṛtiklēśasindhōḥ
 tava harisakhi santastārakaṁ saṅgirantē |
 idamucitamavaimō yēna tatsaṁśritānām
 tatirapi ca nakhānām tārakatvaṁ dadhāti || 8.226 ||

anīsaṃ prakāśamadhigantumicchayā
 tava bhāti sindhutanayē padāmbujam |
 adhigamya nūnamabhavan yatō nakhā -
 nyata ēva khaṃ ca tadabhūnnabhasthalam || 8.227 ||

marālikēḍyā'pyamarālikēḍyā
 suradrumaśrīrapi vidrumaśrīḥ |
 kharāṃśukāntā nakharāṃśukāntā -
 pyamba dvayīyaṃ tava citramaṅghryōḥ || 8.228 ||

caraṇāvimau hi karuṇānidhē yataḥ
 taruṇāruṇagrakiraṇānukāriṇau |
 anuvindatastadaravindabandhutāṃ
 api sādhucakrabahumānyatāṃ ramē || 8.229 ||

padamāśritastava payōdhikanyakē
 vipadam na jātu bhajatīti sāmpratam |
 api tatparāgamadhimauli dhārayan
 aparāgatāṃ vrajati janturadbhutam || 8.230 ||

śritaḥ parāgaṃ jaraṭhaḥ śasāṅkō
 drṣṭē natatryambakaśīrṣagaśrīḥ |
 sprśannapi tvatpadayōḥ parāgaṃ
 na jātu tāruṇyamahō jahāti || 8.231 ||

surādimānyaṃ vidhutōpasargaṃ
 śubhāvahaṃ tē mṛdu cāruvarṇam |
 padaṃ ramē yaḥ praṇamējjapēdvā
 dūrādapāsyatparamāpadaṃ saḥ || 8.232 ||

pādaṃ trapādaṃ tava paṅkajānāṃ
 vandē bhavaṃ dēvi tarītukāmaḥ |
 mastē samastēḍapi mañjulākṣā -
 rāgaṃ parāgaṃ vahatē yadīyaṃ || 8.233 ||

padadvayaṃ yastava dēvi sēvatē
 prabhuḥ śritānāṃ dvipadō bhavatyasau |
 vidhusvasastadvimukhastu yō naraḥ
 catuṣpadaṃ hanta vadanti taṃ budhāḥ || 8.234 ||

padayōstavāmbarāgaṃ
 prāhuḥ svābhāvikaṃ vayaṃ tvēnam |
 puṣkalarāgapriyatama
 hṛdayavasatyupanataṃ vijānīmaḥ || 8.235 ||

paramakarāvaliramyā
 baurāgadharādharōruvibhramabhāk |
 asi haṃsahārigatikā
 padmē pitṛvatpitṛprasūvacca || 8.236 ||

|| iti śrīmadvēṅkaṭādhvariviracitē śrīlakṣmīsahasrē
 saundarya stabakaḥ aṣṭamaḥ ||